

Skara stift
Org nr 252010-0039

Årsredovisning för räkenskapsåret 2018

Stiftsstyrelsen avger följande årsredovisning.

Innehåll	Sida
- förvaltningsberättelse	2
- resultaträkning	7
- balansräkning	8
- eget kapital	10
- kassaflödesanalys	11
- noter	12

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Allmänt om verksamheten

Trossamfundet Svenska kyrkan är ett evangelisk-lutherskt trossamfund som framträder som församlingar och stift. Därmed är stiftet det regionala pastorala området vars uppgift regleras av lagen om Svenska kyrkan och kyrkoordningen. Skara stifts (252010-0039) grundläggande uppgift är att främja och ha tillsyn över församlingarnas gudstjänstliv, undervisning, diakoni och mission. Stiftet ska också främja en god förvaltning i stiftets församlingar och ha tillsyn över förvaltningen samt verka för en lämplig församlings- och pastoratsindelning. Stiftet ska vidare anställa och avlöna den personal samt anskaffa och underhålla den egendom som behövs för stiftets verksamhet. Genom att stiftet med olika insatser främjar och utövar tillsyn över församlingarnas liv, ser stiftet till att församlingarna följer den ordning som gäller inom Svenska kyrkan. Stiftets arbete leds av biskopen som ytterst ansvarig och genom biskopen manifesteras kyrkans episkopala struktur.

Stiftet har sitt säte i Skara och omfattar församlingarna inom stiftets geografiska område. Stiftet är indelat i 8 kontrakt, vilka vardera omfattar ett antal församlingar. Församlingar kan samverka i ett pastorat. Den 31 december 2018 fanns 109 församlingar och 42 pastorat/församlingar som inte ingår i ett pastorat i Skara stift.

Svenska kyrkan har också en nationell nivå där kyrkomötet är högsta beslutande organ. Svenska kyrkan på nationell nivå tar ansvar för kyrkans gemensamma angelägenheter och är kyrkans röst utåt såväl i det svenska samhället som internationellt.

Stiftet tillämpar Svenska kyrkans kollektivavtal. Det innebär att alla anställda omfattas av olika försäkringar bland annat tjänstepensionsförsäkring, sjukförsäkring, arbetsskade- och olycksfallsförsäkring. Därtill ingår ett omställningsavtal som träder in vid arbetsbrist och ett utvecklingsavtal som bland annat innebär rätt till fortbildning och karriärvägledning.

Organisation

Stiftsfullmäktige är stiftets högsta beslutande organ och sammanträder minst två gånger per år. Dess uppgift är att besluta i ärenden av principiell och övergripande karaktär. Under året har stiftsfullmäktige i Skara stift haft två ordinarie sammanträden.

Stiftsstyrelsen med biskopen som ordförande är ett av stiftsfullmäktiges verkställande organ. Styrelsen har till uppgift att främja församlingarnas utveckling samt ansvara för den ekonomiska förvaltningen. För stiftsstyrelsens samlade uppgift finns utsett arbetsutskott, styrgrupp för administrativ samverkan, personaldelegation samt kyrkobyggnadsdelegation.

Egendomsnämnden är det andra verkställande organet som på uppdrag av stiftsfullmäktige förvaltar stiftets prästlönetillgångar. Prästlönetillgångarna utgörs av skogs- och jordbruksfastigheter och ett därtill knutet fondkapital.

Domkapitlet med biskopen som ordförande fullgör självständiga uppgifter enligt kyrkoordningen. Till uppgiften hör bland annat att granska prästers och diakoners uppdrag och besluta i ärenden rörande beslutsprövning och överklagande.

Personalen inom stiftsorganisationen utgör en samlad resurs för stiftets uppdrag. Stiftsorganisationen består av fyra avdelningar: avdelning för gemensamma funktioner med servicebyrån, egendomsavdelning, församlingsavdelning och stab.

Resultat och ställning

Årets resultat är positivt och det redovisade överskottet uppgår till cirka +3,6 miljoner vilket ska jämföras med det budgeterade överskottet om +0,6 miljoner. Eget kapital på balansdagen uppgår till 64,6 miljoner.

Den positiva avvikelser mot budget består främst dels av lägre personalkostnader (+ 4,0 mkr) bl.a. till följd av vakanser på kostnadsställe 22 , dels sålda timmar för tjänster inom G från kostnadsställe 24 , dels av att kostnaderna för inhyrning av personal är lägre än budgeterat (+ 1,2 mr) rörande i första hand kostnadsställena 53 och 55. Även intäkten från kyrkoavgiften högre än budgeterat (+0,6 mkr). Stiftet har också genererat positiv budgetavvikelse genom att hyra ut personal för införandet av GIP (+0,5 mkr) samt sälja mer tjänst i Servicebyrån (+0,3 mkr) och för IT-support (+0,1 mkr). Positivt ur både resultat- och miljösynpunkt är också att resekostnaderna är 0,4 mkr lägre än budgeterat.

Större negativa avvikelser mot budget är lägre intäkter för deltagaravgifter (-1,4 mkr) samt logi Flämslätt (-1,0 mkr). Båda dessa poster beror på budgeterade arrangemang som ej genomförts.

Servicebyrån i Skara stift har under 2018 gått med ett resultat på -3,5 mkr vilket är 0,9 mkr bättre än de budgeterade -4,4 mkr. Detta främst genom den extra försäljning av tjänst som nämnts ovan men även beroende på att lönekostnader och inköp av extern tjänst blivit lägre än budgeterat.

Skara stiftgård Flämslätt har en negativ budgetavvikelse på -1,1 mkr (utfall 1,3 mkr istället för budgeterat 2,4 mkr). Detta beror på att de totala intäkterna är 0,5 mkr lägre än budget, råvarorna 0,2 mkr och fastighetsskötseln 0,6 mkr dyrare, samt att lönekostnaden är 0,6 mkr högre än budget. Kostnaden för inhyrd personal ligger däremot 0,2 mkr lägre.

De totala intäkterna uppgick till 110,5 miljoner, vilket är en ökning med cirka 4,7 miljoner från året tidigare. Framförallt består de ökade intäkterna av en högre kyrkoavgift (+2,6 mkr) än föregående år men även en förändrad redovisning av den inomkyrkliga utjämningen slår igenom här. Nettoomsättningen ökar genom en ökad omfattning av försäljning av servicebyråtjänster inom G-ekonomi/lön samt en ökning av intäkten för deltagaravgifter medan intäkterna från Prästlönetillgångarna i Skara stift minskat något mot tidigare år (verklig kostnad faktureras).

Kyrkoavgiften har under 2018 utgjort 5,5 öre per skattekrona vilket innebär att varje kyrkotillhörig bidrog till verksamheten genom kyrkoavgiften med i genomsnitt cirka 123 kronor.

Stiftets totala kostnader uppgick till 107,1 miljoner, att jämföra med 108,6 miljoner året innan. Övriga externa kostnader minskar mellan åren (-0,6 mkr) som en konsekvens av att bl.a. kostnaderna för datakommunikation och inhyrd personal minskat. Även den lämnade inomkyrkliga utjämningen har minskat mellan åren (-0,6 mkr).

Löner, arbetsgivaravgifter och pensionskostnader till personal, ersättning till förtroendevalda samt övriga personalkostnader uppgick till 63,7 miljoner, eller 57,7 % av verksamhetens intäkter. Personalkostnaderna minskar med 0,5 miljoner jämfört med föregående år, dels beroende på vakanser, dels till följd av att vi 2017 hade ett större avgångsvederlag , dels att kostnaderna för 2018 varit låga avseende rekrytering och sjuk- /hälsovård.

Betalningsförmågan på lång sikt, soliditeten, var vid årets utgång 70,0 %.

Resultat från finansiella investeringar, vilket omfattar ränteintäkter samt utdelning på aktier och andelar, uppgick till 0,2 miljoner vilket var 0,2 miljoner lägre än budgeterat. Under året har stiftets nya finansieringspolicy gradvis implementerats.

Förslag till behandling av årets resultat

Årets bokslut redovisar ett överskott på cirka 3,6 miljoner mot budgeterat överskott på cirka 0,6 miljoner. Stiftsstyrelsen föreslår stiftsfullmäktige att årets underskott överförs till balanserat resultat.

Målkapital

Skara stifts mål för det egna kapitalets storlek uppgick 2018 till 44,0 miljoner. Eget kapital överstiger fastställt målkapital med 20,6 miljoner.

Väsentliga händelser under verksamhetsåret

Särskilda nationella satsningar

Kommunikation

I den nationella satsningen Kommunikation som mission är Skara stift ett av tre pilotstift. Projektet syftar till att i deltagande församlingarna öka samtliga anställdas kompetens, att ge insikt om att alla medarbetare är kommunikatörer och att ge kunskap om de verktyg som nationell nivå tagit fram. I Skara stift är Sävare, Lidköping och Mullsjö pilotförsamlingar/pastorat. Pilotprojektet avslutas i november 2019.

Juniorsatsningen

Satsningen 10-12 år "juniorsatsningen". Under 2018 har en grupp anställda, från församlingar med ett väl fungerande arbete för junioråldrarna, samlats för att förbereda en konferens under 2019. Konferensen ska vara en plats för kunskap ang. den aktuella åldersgruppen, inspiration och delande av erfarenheter i syfte att öka antalet grupper och deltagare i församlingarnas arbete med dessa åldrar.

Samverkan

Inom området kompetensutveckling sker samverkan kring några större kurser med ett eller flera angränsande stift: Göteborg, Karlstad, Växjö och Linköping. En samverkan med Västergötlands orienteringsförbund kring konfirmandlägret på Skara stiftsgård Flämslätt inleddes under 2018.

Gemensamt fastighetsregister

Kyrkostyrelsen har beslutat om införande av ett gemensamt nationellt fastighetsregister att vara färdigställt den 1 januari 2019 med stöd av respektive stiftsorganisation. Den 1 januari 2019 var Skara stifts samtliga pastorat/församlingar som inte ingår i pastorat införda i detta register. 1 813 byggnader finns registrerade i Skara stift.

Gemensam IT-plattform

Kyrkostyrelsen har beslutat om ett riktat bidrag för fortsatt subvention av anslutning av nya enheter till GIP med målsättningen att 85 % av Svenska kyrkans anställda är anslutna till GIP vid utgången av år 2018. Detta beslut verkställs successivt av stiftsorganisationen i den takt pastoraten väljer att ansluta sig. Under 2018 har 1 ny GIP-anslutning genomförts vilket betyder 69 % anslutning (29 av 42). Under året har, enligt beslut på nationell nivå, redan GIP-anslutna enheter fått

stiftsorganisationens hjälp med att uppgradera sin GIP-anslutning. Under året har denna uppgradering färdigställts.

Miljöinformation

Stiftsorganisationen bedriver ingen enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

Framtida utveckling

Det ekonomiska resultatet för 2018 är till skillnad med de tre senaste åren positivt. Budgeten för 2019 liksom plan för de två efterföljande åren är i balans dock med ett ännu ej identifierat sparbetning på 870 tkr år 2020 och 1059 tkr år 2020. Med tiden förväntas de årliga kostnadsökningarna bli större än intäktsökningarna från kyrkoavgiften. För att uppnå en uthållig budget i balans kommer strategiska prioriteringar vad stiftets verksamhet så att den grundläggande uppgiften i stiftets församlingar fortsatt får kraft genom stiftets främjande.

I nedanstående tabell lämnas information om Skara stifts huvudsakliga intäkter, stiftsavgiften och den ekonomiska utjämnningen vilka vid tiden för upprättande av årsredovisningen är kända. För 2019 är den definitiva stiftsavgiften 44,9 miljoner kronor, vilket är 0,4 miljoner högre än budgeterat.

	<u>Plan 2021</u>	<u>Plan 2020</u>	<u>Budget 2019</u>	<u>Utfall 2018</u>	Förändring mellan 2018 och 2019 (%)
Kyrkoavgift	43 725	43 594	44 461	44 497	-0,1
Ekonomisk utjämning	<u>27 627</u>	<u>26 391</u>	<u>25 120</u>	<u>25 770</u>	<u>-2,5</u>
	<u>71 352</u>	<u>69 985</u>	<u>69 581</u>	<u>70 267</u>	<u>-1,0</u>

Den ekonomiska utjämnningen förändras från och med 2018 i enlighet med kyrkomötets beslut baserat på utredningen "Gemensamt ansvar".

Förvaltade stiftelser

Skara stift förvaltar 3 (6) stiftelser med totalt utgående eget kapital om 1,8 mkr (1,7 mkr).

Flerårsöversikt

	18-12-31	17-12-31	16-12-31	15-12-31	14-12-31
Allmänna förutsättningar					
Tillhöriga per den 31 december (antal)	361 663	364 507	371 626	378 805	383 135
Tillhöriga per den 31 december (andel av invånarna) %	62,7	63,7	66,0	68,1	69,4
Kyrkoavgift %	0,055	0,055	0,050	0,050	0,050
Medelantal anställda	89	90	80	91	94
Intäkts och kostnadsanalys (tkr)					
Verksamhetens intäkter	110 521	105 815	99 021	97 518	96 533
Verksamhetens kostnader	-107 127	-108 569	-100 612	-99 292	-97 623
Resultat från finansiella investeringar	214	219	237	298	-404
Årets resultat	3 608	-2 535	-1 354	-1 476	-1 494
Kyrkoavgift (tkr)	44 497	41 886	36 141	36 509	35 959
- varav slutavräkning	2 449	1 474	639	1 245	1 097
Personalkostn/verksamhetens intäkter %	57,7	60,7	57,0	58,7	54,9
Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter %	1,6	1,5	1,4	1,3	1,3
Ekonomisk ställning					
Fastställt mål för det egna kapitalets storlek (tkr)	44 000	44 000	44 000	41 000	41 000
Eget kapital (tkr)	64 553	60 945	63 480	64 834	66 310
Soliditet %	70,0	71,5	68,5	70,7	75,7
Värdesäkring av eget kapital %	5,9	-4,0	-2,1	-2,2	-2,2
Likviditet %	150,3	159,2	196,0	223,0	264,4

Definitioner

Kyrkoavgift % - Anges i procent av den kommunalt beskattningsbara inkomsten.

Varav slutavräkning - För förklaring se redovisningsprinciper.

Personalkostnader/verksamhetens intäkter % - Uppgiften beräknas som resultaträkningens personalkostnader dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.

Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter % - Uppgiften beräknas som resultaträkningens av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar dividerat med resultaträkningens summa verksamhetens intäkter.

Soliditet % - Uppgiften beräknas som utgående eget kapital dividerat med balansomslutningen (totala tillgångar i balansräkningen).

Värdesäkring av eget kapital % - Uppgiften beräknas som årets resultat dividerat med ingående eget kapital

Likviditet % - Uppgiften beräknas som utgående omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder.

Resultaträkning	Not	2018	2017
Verksamhetens intäkter			
Kyrkoavgift		44 497	41 886
Erhållen inomkyrklig utjämning	2	25 770	30 320
Erhållna gåvor	3	260	478
Erhållna bidrag	4	9 110	2 064
Nettoomsättning	5, 6	18 165	17 983
Nettoomsättning, stiftsgården Flämslätt		11 152	11 563
Övriga verksamhetsintäkter		1 567	1 521
Summa verksamhetens intäkter		110 521	105 815
Verksamhetens kostnader			
Lämnad inomkyrklig utjämning	2	-15 154	-15 735
Kostnader för varor, material och vissa köpta tjänster		-4 358	-4 604
Övriga externa kostnader	6, 7	-21 824	-22 436
Personalkostnader	8	-63 718	-64 244
Av- och nedskrivningar av anläggningstillgångar		-1 786	-1 550
Övriga verksamhetskostnader		-287	-
Summa verksamhetens kostnader		-107 127	-108 569
Verksamhetens resultat		3 394	-2 754
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från finansiella anläggningstillgångar	9	139	86
Övriga ränteintäkter och liknande intäkter		81	139
Räntekostnader och liknande kostnader		-6	-6
Årets resultat		3 608	-2 535

Balansräkning	Not	2018-12-31	2017-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	10		
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>			
Byggnader och mark	11	30 934	31 010
Inventarier, verktyg och installationer	12	1 470	1 632
Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	13	340	125
		<u>32 744</u>	<u>32 767</u>
<u>Finansiella anläggningstillgångar</u>			
Långfristiga värdepappersinnehav	14	15 400	11 286
Långfristiga fordringar	15	2 250	2 500
		<u>17 650</u>	<u>13 786</u>
Summa anläggningstillgångar		<u>50 394</u>	<u>46 553</u>
Omsättningstillgångar			
Varulager		<u>157</u>	<u>192</u>
<u>Kortfristiga fordringar</u>			
Kundfordringar		3 789	3 434
Övriga fordringar		2 056	2 395
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16	466	1 255
		<u>6 311</u>	<u>7 084</u>
<u>Kassa och bank</u>	17	<u>35 340</u>	<u>31 406</u>
Summa omsättningstillgångar		<u>41 808</u>	<u>38 682</u>
Summa tillgångar		<u>92 202</u>	<u>85 235</u>

Balansräkning	Not	2018-12-31	2017-12-31
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Balanserat resultat		60 945	63 480
Årets resultat		3 608	-2 535
Summa eget kapital		<u>64 553</u>	<u>60 945</u>
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		3 176	3 017
Övriga skulder	18	12 978	11 089
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	19	11 495	10 184
Summa kortfristiga skulder		<u>27 649</u>	<u>24 290</u>
Summa eget kapital och skulder		<u>92 202</u>	<u>85 235</u>

Eget kapital

	Balanserat <u>resultat</u>	<u>Årets resultat</u>	Summa eget <u>kapital</u>
Eget kapital 2018-01-01	63 480	-2 535	60 945
Omföring av föregående års resultat	-2 535	2 535	-
Årets resultat	-	<u>3 608</u>	<u>3 608</u>
Eget kapital 2018-12-31	60 945	3 608	64 553

Enligt Kyrkoordningen ska stiftsfullmäktige fastställa ett mål för det egna kapitalets storlek. Stiftets målkapital uppgår till 44 000 tkr.

I eget kapital ingår medel som tidigare var ändamålsbestämda men som vid övergång till K3 (2014) klassificerades om till eget kapital men där det finns en förväntan att medlen ska användas för angivet ändamål. På balansdagen uppgår detta belopp till 721 tkr.

Kassaflödesanalys	Not	2018	2017
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		3 608	-2 535
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet			
Av- och nedskrivningar		1 786	1 550
Ökning/minskning av avsättningar		46	-
Resultat vid försäljning av anläggningstillgångar		-275	-
Övriga poster som inte ingår i kassaflödet (utrangering av tidigare bokfört men ej styrkt aktieinnehav)		-14	-
		<u>5 151</u>	<u>-985</u>
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet		5 151	-985
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital			
Förändring av varulager		35	89
Förändring av kortfristiga fordringar		771	846
Förändring av kortfristiga skulder		3 359	-4 964
		<u>9 316</u>	<u>-5 014</u>
Kassaflöde från den löpande verksamheten		9 316	-5 014
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-2 049	-1 810
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		590	-
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		-4 173	-10 898
		<u>-5 632</u>	<u>-12 708</u>
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-5 632	-12 708
Erhållen amortering Hjo Folkhögskola, kortfr. del		250	-
Årets kassaflöde		3 934	-17 722
Likvida medel vid årets början		31 406	49 128
Likvida medel vid årets slut	17	<u>35 340</u>	<u>31 406</u>

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Stiftets årsredovisning har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska Kyrkans Redovisningskommitté (KRED). Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och som är för egen räkning. Som för egen räkning inkluderas även medel där avsikten är att de helt eller delvis ska fördelas till andra juridiska personer men där fördelning grundas på beslut inom stiftet.

Kyrkoavgift

Svenska kyrkans huvudintäkt utgörs av kyrkoavgiften. I enlighet med lag om avgift till registrerat trossamfund får Svenska kyrkan statlig hjälp med uppbörd, taxering och indrivning av kyrkoavgiftsmedlen. Det slutliga utfallet av kyrkans avgiftsunderlag erhålls först två år efter avgiftsgrundande år och därför är Svenska kyrkan berättigad att uppbära ett förskott från staten, fördelat med en tolfedel per månad. Samtidigt med utbetalningen av förskottet sker en avräkning av det slutliga avgiftsunderlaget två år tillbaka. Kyrkoavgiften intäktsredovisas i takt med utbetalningarna från staten.

Erhållen inomkyrklig utjämning

Inom Svenska kyrkan finns ett utjämningssystem där Svenska kyrkans nationella nivå omfördelar medel mellan trossamfundets organisatoriska delar. Inom ramen för utjämningssystemet tilldelas stiftet årligen medel för viss basverksamhet inom stiftet (stiftsbidrag). Det beslutade stiftsbidraget kan erhållas dels via utbetalning från nationella nivån, dels i form av så kallad särskild utjämningsavgift från de stiftsvis förvaltade prästlönetillgångarna. Stiftsbidrag och särskild utjämningsavgift intäktsförs det år de avser.

Utöver den utjämning som regleras inom ramen för kyrkoordningen kan Svenska kyrkans högsta beslutande organ, kyrkomötet, besluta om att av nationella nivåns kapital fördela medel till regional och lokal nivå. Besluten är vanligtvis förenade med villkor. Intäktsredovisning sker då enligt de generella principerna för bidrag i K3, se nedan.

Erhållna gåvor, bidrag och offentliga bidrag

Erhållna gåvor redovisas som intäkt i den period de mottagits. Bidrag och offentliga bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Nettoomsättning

Intäkt av varor och tjänster redovisas normalt vid försäljningstillfället.

Lämnad inomkyrklig utjämning och lämnade övriga bidrag

Stiftet utgör en länk i det inomkyrkliga utjämningssystem som beskrivs under *Erhållen inomkyrklig utjämning* ovan. Såväl lämnad inomkyrklig utjämning som övriga lämnade bidrag skuldförs normalt

när beslut om bidrag fattas såvida det inte av beslutet framgår att bidraget ska finansieras med kommande års intäkter. I det senare fallet skuldförs bidraget först under det finansieringsår som anges i beslutet. Beslutade, ej skuldförda, lämnade bidrag redovisas som eventalförpliktelser.

Leasing

All leasing, både när stiftet är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som intäkt/kostnad linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Ersättning till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificeras som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

Inkomstskatt

Stiftets inskränkta skattskyldighet regleras i 7 kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

I den mån stiftet bedriver näringsverksamhet är huvudregeln att näringsverksamheten är skattepliktig. Näringsverksamhet kan undantas från skatteplikt om den har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet eller är hävdvunnen finansieringskälla. Även normalt sett skattepliktig näringsverksamhet kan i vissa fall undantas från beskattning om huvudsaklighetsprincipen är tillämplig.

Vid fastighetsinnehav kan fastighetsinkomsten undantas från beskattning om fastigheten till mer än 50 % används för att främja det allmännyttiga ändamålet alternativt att hyresinkomsterna har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet.

Stiftet är befriad från inkomstskatt i sin ideella verksamhet eftersom den uppfyller kraven som samhällsnyttig enligt skattelagstiftningen.

Skattepliktig näringsverksamhet

Stiftet bedriver, förutom sin ideella verksamhet, näringsverksamhet som är skattepliktig. Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Fordringar och skulder nettoredovisas endast när det finns en legal rätt till kvittning.

Aktuell skatt, liksom, i förekommande fall, förändring i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital, då skatteeffekten redovisas där.

Materiella anläggningstillgångar

I stiftet finns materiella anläggningstillgångar redovisade enligt två olika definitioner i K3:

Som grundregel gäller att en materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

För ideell sektor gäller att materiell anläggningstillgång också omfattar fysisk tillgång som innehas för det ideella ändamålet även om grundregeln inte är uppfylld.

De flesta anläggningstillgångar har klassificerats utifrån den senare regeln då stiftets ändamål är religiös verksamhet.

Nedskrivningsprövning sker alltid för sådana tillgångar som inte längre uppfyller något av kraven ovan för att definieras som materiella anläggningstillgångar.

Inventarier med ett anskaffningsvärde under 50 % av prisbasbeloppet har utifrån väsentlighetsbedömning redovisats som kostnad.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag och offentliga bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används.

Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Byggnader	25-100 år
Byggnadsinventarier	5-25 år
Datautrustning	3 år
Övriga inventarier, installationer och verktyg	3-5 år

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponentens bokförda värde och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten.

Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en materiell anläggningstillgång redovisas som Övriga verksamhetsintäkter respektive Övriga verksamhetskostnader.

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Materiella anläggningstillgångar skrivs ned enligt två huvudmetoder beroende på grunden för klassificering som materiell anläggningstillgång. Materiella anläggningstillgångar som används för att ge ekonomiska fördelar/kassaflöde skrivs ned enligt reglerna i K3, kapitel 27. De materiella anläggningstillgångar som innehas för det ideella ändamålet skrivs ned enligt kapitel 37 där det finns en grund- och en förenklingsregel. Tillämpad metod för nedskrivningar beskrivs i tilläggsupplysning i förekommande fall.

Varulager

Varulagret värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet fastställs med användning av först in-, först ut-metoden (FIFU). För varulagret ingår alla utgifter som är direkt hänförliga till anskaffningen av varorna i anskaffningsvärdet.

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3, kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärdet.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när stiftet blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och stiftet har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Långfristiga värdepappersinnehav

Innehaven i posten innehas på lång sikt och redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde. I efterföljande redovisning värderas posten fortsatt i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde eller marknadsvärde på balansdagen. Har en anläggningstillgång på balansdagen ett lägre värde skrivs tillången ned till detta lägre värde, om det kan antas att värdenedgången är bestående. De räntebärande tillgångarna redovisas i efterföljande redovisning till upplupet anskaffningsvärde.

Nedskrivning redovisas i resultaträkningsposten Resultat från finansiella anläggningstillgångar.

Nedskrivningsbehovet prövas individuellt för aktier och andelar och övriga enskilda finansiella anläggningstillgångar som är väsentliga.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar stiftets in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller finansieringsverksamheten. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificerar stiftet, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

Eventualförpliktelse

En eventualförpliktelse är

- en möjlig förpliktelse till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av att en eller flera osäkra framtids händelser som inte ligger inom stiftets kontroll, inträffat eller uteblir eller

- en befintlig förpliktelse till följd av inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

Eventualförpliktelser är en sammanfattande beteckning på sådana garantier, ekonomiska åtaganden och eventuella förpliktelser som inte tas upp i balansräkningen.

Not 2 Erhållen och lämnad inom kyrklig utjämning

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Erhållen inomkyrklig utjämning		
Särskild utjämningsavgift	-	27 500
Stiftsbidrag	25 770	2 820
	<hr/>	<hr/>
	25 770	30 320
	<hr/>	<hr/>
Lämnad inomkyrklig utjämning		
Kyrkobyggnadsbidrag	7 479	6 995
Bidrag till sjukhuskyrka	3 323	3 596
Bidrag till sverigefinskt arbete	1 998	2 402
Bidrag till kriminalvård	1 230	1 120
Bidrag till högskoleverksamhet	445	625
Bidrag till domkyrkoverksamhet	430	630
Övriga inomkyrkliga bidrag	249	367
	<hr/>	<hr/>
	15 154	15 735
	<hr/>	<hr/>

Not 3 Erhållna gåvor

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
<i>Gåvor redovisade i resultaträkningen</i>		
Stiftskollekter till egen verksamhet	96	92
Gåva till stiftets verksamhet	164	386
	<hr/>	<hr/>
	260	478
	<hr/>	<hr/>

Not 4 Erhållna bidrag

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
<i>Bidrag och offentliga bidrag redovisade i resultaträkningen</i>		
Kyrkoantikvarisk ersättning, KAE	524	200
Arbetsmarknadsbidrag	106	137
Kyrkounderhållsbidrag	7 479	-
Flykting- och asylmedel	1 001	1 677
Övriga bidrag	-	50
	<u>9 110</u>	<u>2 064</u>

Not 5 Nettoomsättning

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Hysesintäkter	142	150
Förvaltningsuppdrag	11 432	11 847
Deltagaravgifter	1 681	1 493
Övrig varuförsäljning	45	1
Övriga tjänster	4 865	4 492
Summa	<u>18 165</u>	<u>17 983</u>

Not 6 Operationella leasingavtal

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
<i>Not avseende uppgifter som leasetagare</i>		
Framtida minimileaseavgifter som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
Förfaller till betalning inom ett år	376	522
Förfaller till betalning senare än ett men inom fem år	224	121
Förfaller till betalning senare än fem år	-	-
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	842	900

Den operationella leasingen utgörs i allt väsentligt av hyrda bilar och inventarier. Storleken på de framtida leasingavgifterna redovisas till nominella belopp.

Not avseende uppgifter som leasegivare

Framtida minimileaseavgifter som ska erhållas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
Förfaller till betalning inom ett år	32	36
Förfaller till betalning senare än ett år men inom fem år	-	-
Förfaller till betalning senare än fem år	-	-
Under perioden erhållna leasingavgifter	142	150

Stiftet har bostäder vid Skara stiftsgård Flämslätt vilka hyrs ut.

Not 7 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
<i>Kvalificerade revisorer</i>		
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB		
Revisionsuppdrag	60	84
	—	—
<i>Övriga valda revisorer</i>		
Revisionsuppdrag	48	51
	—	—
	<u>108</u>	<u>135</u>

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på stiftens revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter.

Not 8 Personal

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Medelantalet anställda		
Kvinnor	53	55
Män	36	35
	—	—
Totalt medelantal anställda	<u>89</u>	<u>90</u>

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp 22 400 kr (22 150 kr). Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2006:11.

Könsfördelningen i stiftsstyrelsen och bland ledande befattningshavare

Antal ledamöter på balansdagen

Kvinnor	3	4
Män	10	9
	—	—
Totalt	<u>13</u>	<u>13</u>

Antal ledande befattningshavare på balansdagen

Kvinnor	2	2
Män	3	3
	—	—
Totalt	<u>5</u>	<u>5</u>

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
<i>Löner, arvoden och andra ersättningar</i>		
Ledamöter i stiftstyrelse samt biskop	1 244	1 155
Anställda	42 624	41 571
	<u>43 868</u>	<u>42 726</u>
Arvoden till förtroendevalda i stiftsfullmäktige, stiftsstyrelse m.fl. organ redovisas i resultaträkningen på raden Personalkostnader.		
<i>Arbetsmarknadsbidrag</i>		
Under året erhållet arbetsmarknadsbidrag	106	137
<i>Ersättning till ordförande i stiftsstyrelsen</i>		
Till ordförande i stiftsstyrelsen tillika stiftets biskop, har löner, arvoden och andra ersättningar utgått med	1 020	994
<i>Pensionskostnader och andra sociala avgifter</i>		
Pensionskostnader exkl. särskild löneskatt	4 119	3 719
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	14 026	14 781
	<u>18 145</u>	<u>18 500</u>

Stiftet har inga övriga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Av totala löner, andra ersättningar, pensionskostnader och andra sociala avgifter ovan, ingår personalkostnader för att förvalta stiftets prästlönetillgångar med 10 141 tkr (10 453 tkr). Dessa kostnader har fakturerats prästlönetillgångarna och intäkterna finns redovisade under nettoomsättning. Totalt omfattar det 14,8 (15,2) årsarbetskrafter varav 6,1 (6,3) fältpersonal.

Not 9 Resultat från finansiella investeringar

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
<u>Resultat från finansiella anläggningstillgångar</u>		
Utdelning	153	86
Realisationsresultat vid försäljning	-14	-
	<u>139</u>	<u>86</u>
<u>Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter</u>		
Räntor	81	139
	<u>81</u>	<u>139</u>
<u>Räntekostnader och liknande resultatposter</u>		
Räntor	-6	-6
	<u>-6</u>	<u>-6</u>

Not 10 Anläggningstillgångar som inte får redovisas i balansräkningen

Stiftet innehar tillgångar som enligt kulturmiljölagen (SFS 1988:950, 4 kap) ska bevaras, förtecknas och vårdas enligt lagens regler. Tillgångarna finns upptagna i särskild förteckning. Det går inte att koppla tillgångarna till mätbara ekonomiska fördelar i framtiden och postens anskaffningsvärde eller värde kan inte mätas på ett tillförlitligt sätt.

Not 11 Byggnader och mark

	<u>2018-12-31</u>	<u>2017-12-31</u>
Ingående anskaffningsvärde	43 516	41 324
Inköp	1 371	2 109
Omklassificeringar	-	83
Försäljningar och uttrangeringar	-590	-
	<hr/>	<hr/>
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	44 297	43 516
Ingående avskrivningar	-12 506	-11 365
Försäljningar och uttrangeringar	267	-
Årets avskrivningar	-1 124	-1 129
Omklassificeringar	-	-12
	<hr/>	<hr/>
Utgående ackumulerade avskrivningar	-13 363	-12 506
	<hr/>	<hr/>
Utgående redovisat värde	<u>30 934</u>	<u>31 010</u>

Not 12 Inventarier, verktyg och installationer

	<u>2018-12-31</u>	<u>2017-12-31</u>
Ingående anskaffningsvärde	3 882	3 949
Inköp	463	1 102
Omklassificeringar	-	-83
Försäljningar och uttrangeringar	-	-1 086
	<hr/>	<hr/>
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	4 345	3 882
Ingående avskrivningar	-2 250	-2 927
Försäljningar och uttrangeringar	-	1 086
Årets avskrivningar	-625	-421
Omklassificeringar	-	12
	<hr/>	<hr/>
Utgående ackumulerade avskrivningar	-2 875	-2 250
	<hr/>	<hr/>
Utgående redovisat värde	<u>1 470</u>	<u>1 632</u>

Not 13 Pågående nyanläggning och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

	<u>2018-12-31</u>	<u>2017-12-31</u>
Ingående balans	125	1 528
Utgifter under året	1 887	237
Under året färdigställda tillgångar	<u>-1 672</u>	<u>-1 640</u>
Utgående balans	<u>340</u>	<u>125</u>

Utgående balans avser förberedande och planering inför installation av solceller vid Flämslätt, ca 75 tkr. Installation av ny ljudanläggning vid Flämslätt kyrka för ca 23 tkr. Vid biskopsgården pågår arbeten som ska generera förbättrande energioptimering samt pågående reparation och underhåll, ca 77 tkr. Utbyte av undercentral (DUC) pågår vid stiftkansliet, ca 165 tkr.

Not 14 Värdepappersinnehav

Värdepappersinnehav (tkr)	Anskaffnings- värde	Redovisat värde	Marknadsvärde på balansdagen
Långfristiga värdepappersinnehav			
Noterade aktiefonder	4 103 (4 048)	4 103 (4 048)	3 998 (4 027)
Noterade räntebärande värdepapper	11 218 (7 100)	11 218 (7 100)	11 094 (7 080)
<u>Onoterade långfristiga placeringar</u>	<u>125 (138)</u>	<u>125 (138)</u>	
Summa värdepappersinnehav	15 446 (11 286)	15 446 (11 286)	15 092 (11 107)

I samband med årsbokslutet 2018-12-31 så var marknadsvärdet på balansdagen lägre än det redovisade anskaffningsvärdet. Detta var gällande för de noterade aktiefonderna och räntebärande värdepappren. Efter balansdagen så har marknadsvärdet för Skara stifts innehav av noterade aktiefonder och räntebärande värdepapper överstigit anskaffningsvärdet. Ingen nedskrivning har därför varit aktuell i bokslutet år 2018 eftersom det lägre marknadsvärdet inte har varit av bestående karaktär.

	<u>2018-12-31</u>	<u>2017-12-31</u>
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	11 286	138
Investeringar under året	4 173	11 148
Försäljningar/avyttringar	<u>-13</u>	<u>-</u>
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	15 446	11 286
Årets nedskrivningar	<u>-46</u>	<u>-</u>
Utgående redovisat värde	<u>15 400</u>	<u>11 286</u>

Not 15 Långfristiga fordringar

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	2 500	2 750
Amorteringar, avgående fordringar	-250	-250
Utgående ackumulerat anskaffningsvärden	<u>2 250</u>	<u>2 500</u>
	-	-
Utgående ackumulerade nedskrivningar	<u>0</u>	<u>0</u>
Utgående bokfört värde	<u>2 250</u>	<u>2 500</u>

Långfristiga fordringar avser del av beviljat lån till Hjo Folkhögskola 2016 som förfaller till betalning senare än 12 månader. Det ursprungliga lånebeloppet uppgår till 3 miljoner och amorteras med 1/12-del per år.

Not 16 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	<u>2018-12-31</u>	<u>2017-12-31</u>
Försäkringspremier	34	52
Upplupna ränteintäkter	17	13
Fordran, nationella nivån, bidrag	128	430
Övriga poster	287	760
Summa	<u>466</u>	<u>1 255</u>

Not 17 Likvida medel

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
<i>Specifikation av likvida medel vid årets slut</i>		
Kassa	3	3
Bank	35 337	31 403
	<u>35 340</u>	<u>31 406</u>

Not 18 Vidareförmedlade bidrag

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Ingående skuld	15	24
Under året mottagna bidrag	3 796	3 265
Under året förmedlade bidrag	<u>-3 781</u>	<u>-3 274</u>
Utgående skuld	30	15

Not 19 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	<u>2018-12-31</u>	<u>2017-12-31</u>
Upplupna löner	457	813
Upplupna semesterlöner	3 522	3 783
Upplupna sociala avgifter	7 053	3 040
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	<u>463</u>	<u>2 548</u>
Summa	<u>11 495</u>	<u>10 184</u>

Not 20 Eventualförpliktelser

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Strukturbidrag (sjukhuskyrka, sverigefinskt arbetarbete, kriminalvård, högskoleverksamhet, domkyrkoverksamhet och övriga strukturbidrag)	7 675	7 675
Kyrkounderhållsbidrag / Kyrkobyggnadsbidrag	14 910	15 080
Kontraktsprestbidrag	640	640
Organisationsbidrag	661	569
Övriga bidrag till utomstående	432	585
	<hr/>	<hr/>
Summa	<u>24 318</u>	<u>24 549</u>

Skara stift lämnar årligen bidrag och anslag till organisationer och samarbetspartners. Stiftets åtagande grundas normalt på olika former av samarbetsavtal eller beslut av stiftsfullmäktige eller stiftsstyrelse. Vissa av anslagen är direkt relaterade till en förväntan på att erhålla bidrag från andra organisationer eller myndigheter. Storleken på förväntade lämnade bidrag och anslag fastställs i allt väsentligt i en detaljbudget som beslutas av stiftsfullmäktige året innan bidragsåret. Genom beslut om detaljbudget har samarbetsparten en välgrundad förväntan på att stiftet skall verkställa beslutade anslag. Bidragen är dock normalt förknippade med sådana villkor att stiftet inte anser att de skall skuldföras i samband med beslutet. 2018 (2017) års beslutade anslag och bidrag uppgår till 24 318 tkr (24 549 tkr).

Skara 2019-04-16



Åke Bonnier
Stiftsstyrelsens ordförande



Agne Arnesson



Allan Emrén



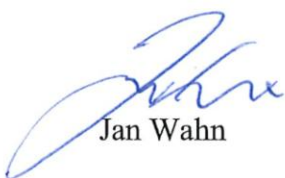
Svante Jildenhed



Bo Lundbladh



Roger Olsson




Jan Wahn



Hilkka Andersson



Ann-Charlotte Blomqvist



Bengt A Gustavsson



Sture Kjell



Jan G Nilsson



Jane Bäckman

Vår revisionsberättelse har lämnats 2019-04-24



Klas Björnsson
Auktoriserad revisor



Ulf Skoglund
Förtroendevald revisor



Bill Johansson
Förtroendevald revisor

Revisionsberättelse

Till stiftsfullmäktige i Skara stift org.nr 252010-0039

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Skara stift för år 2018.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Skara stifts finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att stiftsfullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *Revisorernas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till stiftet, enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Stiftsstyrelsens ansvar

Det är stiftsstyrelsen, som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Stiftsstyrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar stiftsstyrelsen för bedömningen av stiftets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om Trossamfundet Svenska kyrkan avser att upplösa stiftet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av stiftets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.

W 13

- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i stiftsstyrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att stiftsstyrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett stift inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera stiftsstyrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt kyrkoordningen och revisionslagen och därmed enligt god revisionsred i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av stiftets resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt kyrkoordningen

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av stiftsstyrelsens förvaltning för Skara stift för år 2018.

Vi tillstyrker att stiftsfullmäktige beviljar stiftsstyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsred i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftet enligt god revisorsred i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Stiftsstyrelsens ansvar

Stiftsstyrelsen ansvarar för stiftets organisation och förvaltningen av stiftets angelägenheter enligt kyrkoordningen. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma stiftets ekonomiska situation och att tillse att stiftets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och stiftets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon ledamot av stiftsstyrelsen i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsred i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Skara den 24 april 2019



Bill Johansson



Ulf Skoglund



Klas Björnsson
Auktoriserad revisor